

[Thestrup.]

af og til går noget igennem, som ikke burde gå igennem, og at vi — dette gælder også det høje ting — af og til bevilger noget, vi ikke burde bevilge. I nogle tilfælde tror jeg at det sker på grund af mangel på fornøden sagskundskab. Hvem kan f. eks. uden for en kreds af ganske få fagmænd bedømme, hvorvidt et eller andet professorat bør oprettes, eller hvorvidt en eller anden art kostbare instrumenter bør indkøbes til hospitalerne, eller hvorvidt det er rimeligt at sætte forskning i gang på et eller andet område?

Jeg er også bange for, at vi alle i nogle tilfælde lader os bevæge af, at et eller andet område er i særlig grad populært. Er man f. eks. ikke alt for ofte alt for bange for at sige nej til noget, der vedrører den sociale forsyng, eller for at sige nej til noget, der vedrører u-landshjælpen? Jeg tror også, at gamle traditioner spiller en stor rolle og en for stor rolle for os. Lad mig f. eks. nævne højskolen. Der er her i landet en tradition for at støtte højskolerne, og det er med rette; men derfor kan det jo godt være, at vi burde se på tilskuddene til dem, og at tilskuddene til dem trængte til at gå igennem.

Endelig er der en tilbøjelighed hos os til at tro, at når vi blot på et eller andet område ansætter en hel masse mennesker, så når vi dermed det mål, vi har sat os på det pågældende område. Men fordi vi ansætter et par videnskabsmænd på et eller andet område og giver dem medhjælpere, en del medhjælpere måske, er det slet ikke sikkert, at vi når frem til det forskningsresultat, vi tilsigtede. Det er heller ikke givet, at en social institution, fordi den får et stort antal medhjælpere, tilgodeser netop det sociale forhold, som vi ønskede at hjælpe frem.

Jeg har nævnt nogle eksempler, og der kan sikkert findes andre, som er mere oplysende. Dog vil jeg gerne sige, at man må ikke tro, at jeg vil forfølge de i statens tjeneste ansatte. Jeg har selv i en del af min studietid og i hele mit liv, efter at min studietid var forbi, virket i statens tjeneste, og jeg har en ganske kort tid været formand for en gruppe af de i statens tjeneste ansatte. Jeg kender alt for godt stats tjenestemændene og føler mig alt for

stærkt knyttet til dem til at ville angribe dem. Men jo flere vi ansætter i statens tjeneste, jo vanskeligere bliver det at skaffe dem gode forhold, gode lønninger og gode advancementsmuligheder. I dag kan enhver få en lige så vellønnet plads ude i det private erhvervsliv og en lige så sikker plads; ja, det private erhvervsliv trænger til alle de kvalificerede kræfter, det kan få, og det kan jo ikke hjælpe, at vi ofrer alt på administrationen; produktionen er nu engang det grundlag, hvorpå vi alle skal leve.

Dernæst skal jeg gå over til at sige noget lidt mere specielt om de 4 punkter. Vedrørende det første punkt, det, der drejer sig om nye udgiftkrævende love, kan jeg ifølge sagens natur ikke sige mere her.

Vedrørende det andet punkt vil jeg gentage, at med den meget store vækst, der er sket i statens aktivitet på forskellige områder, social forsyng, undervisning, forskning, o. s. v. o. s. v., kan vi ikke se bort fra den mulighed, at der er skudt vildskud op. Det er også sandsynligt, at der på nogle punkter er sket en udvikling, som i og for sig ville være ønskelig, om vi havde råd til den, men som i den situation, hvori vi er, må betragtes som overdreven, og dér vil jeg igen henvide til muligheden af, at man i sociale institutioner — jeg vil her nævne visse ungdomshjem — antager et overordentlig stort antal medhjælpere ud fra den opfattelse, at man dermed klarer forholdene. Vi har i finansudvalget haft tilfælde, hvor vi har drøftet, om det ikke i virkeligheden var forkert at ansætte så mange.

Som et af de områder, der ligesom ikke har fulgt med i udviklingen, vil jeg gerne nævne statsbanerne. Jeg vil henlede opmærksomheden på statsbanernes budget. I forhold til regnskabet for 1963-64 stiger indtægten kun med ca. 10 mill. kr. fra 776 mill. kr. til 785 mill. kr., medens udgiften stiger med næsten 100 mill. kr. fra 916 mill. kr. til 1.010 mill. kr. Samtidig stiger antallet af ansatte med 70. Det vil altså sige, at samtidig med at der pålægges landevejstrafikken øgede afgifter, stiger statens tilskud til jernbanetrafikken. Og så er der endda ikke taget hensyn til, at udgiften til statsbanernes pensioner er holdt udenfor, og at den investerede kapital er sat til en lav forrentning. Var det ikke